

Halmi Tamás

A túlélő

Mikor a cirkuszt szélnek eresztették,
a porondmester visszakóborolt
Afrikába, hogy szavannai ég
alatt tapodjon szavannai földet.
A bohóc konferált és dirigált
városokszerte, nevetve a népet.
Artisták arcán festék vérzett vígan;
a késdobáló kéményről kéményre
röppent; és kést dobált a kötéláncos
bátor szívekbe. Egyensúlyozott
sorsa fölött a bűvész. Már civil
manészsok pora fedte mindük múltját.
Csak az elefánt nem mozdult. Maradt,
ki volt: türelmes, tagolatlan isten.

A XXX. Salvatore Quasimodo Költőverseny nagydíjas verse.

Marton Réka Zsófia

Anyagvizsgáló

1974 egy verőfényes szerda reggelén
Egy Zsiguli leparkol a klinkertéglás épület előtt.
Kiszáll a MÁV-laborok alkalmazottja.
Pontosan simuló poliészter ing,
Vastag SZTK-szemüveg,
Világos trapéznadrág.
Elfüstölő cigarettavég a száj sarkában.

Vaspályák anyagának napi szemléjét jött végezni.
Csinos beton virágládjában
Muskátli, petúnia illatozik.
A rekkenő májusi melegben
Mancika lép ki az ajtón,
Köszön,
Majd egy felmosás és egy cigaretta között
Meglocsolja a kádári egyenláda tartalmát.
Nem is sejti, hogy valamikor plusz-mínusz 40 év múlva
A csúnyácska, sablon virágláda lesz az egyetlen árulkodó jel
Az itt folyt munka körülményeinek csínosságáról.
Hogy is sejthetné, hisz most még hiszi mindenki,
Időtállóbb anyagból faragták
A létező szocializmus konstrukcióját.
Most azonban kinövő indák homályosítják el
Az egykor sok fényt beengedő ablakok üres kereteit.
A tető már megadta magát az ég gravitációjának.
A bejárat örökre lelakatolva.
Már csak a bontógépek vasának nyitja fel magát a zár,
Ha egyáltalán felnyitja,
Vagy így, egyben kerül
A rozsdatemető tömegsírjába.
A gaz körbenyaldossa
A helyükről arrébb mozdított virágosládákat.
De bennük töretlenül éled, sarjad.
A régi magvak helyén a felejtés anyagának
Zöld szálai követelnek maguknak helyet.

A XXX. Salvatore Quasimodo Költőverseny különdíjas verse.

Dimény H. Árpád

Egy költő a cirkuszban

*Sőt maga a föld,
és rajta minden, föloldódik egyszer
és mint ez a ködből lett maszkabál,
nyomtalan elszáll. Mert olyan szövetből
készültünk, mint az álmok: kis életünket
a mély alvás köríti.
Shakespeare: A vihar, ford. Fábri Péter*

úgy szeretni a hazádat mintha elveszítetted volna
ezt mondhatta volna az egyetlen nagyapám is
akit ugyanúgy elveszítettem
de ő inkább azt ismételte
hogy aki tiszta lélekkel játszik valamilyen hangszeren
az szerinte nem képes embert ölni
mert olyan nincs hogy istennel beszélsz majd embert ölsz
ilyenkor mindig elővette a frontról hazahozott
félteve őrzött hegedűjét
félrevonult és muzsikálni kezdett
csak most évtizedekkel később ismertem fel
hogy Bartók kettes számú Concertójával próbálkozott

úgy szeretni a hazádat mintha elveszítetted volna
és vele együtt a kedvenc unokabátyádat
aki örökre az induló vonat lépcsőjén ragadt
fél kézzel kapaszkodva míg a másikkal integet
majd a vonat füstje függönyként zárul össze mögötte
az utolsó felvonás az amikor egy kis füzetbe írja
a kedvenc virágai fái madarai nevét
amiket nem biztos hogy látni fog
lejegyi a szemem és a kishúgom haja színét
mert attól fél elfeledi

úgy szeretni a hazádat mint anyám
aki szinte biztos hogy ott fog meghalni

ahol leélte életét
és aki apám halála után arra kért
kísérjem el Kézdiálbisba a rokonokhoz
felvitt az agyagos domb tetejére
nézd itt ebben a házban született apád
ma már nem kell a telek se senkinek
mert valójában az számít hol szeretnél meghalni
na ott van az igazi hazád
a kisfiam aki velünk volt
hazafelé csak annyit mondott
ő inkább hazátlan marad
mert élni szeretne

szeretni egy országot mint hazát
egy nevet egy színt a térképen egy bőröndöt
amelyben régi kiszínezett családi fényképeket őrzöl
egy befőttesüveget benne feketefölddel a hátsó udvarból
és leveleket amiket évekig nem vagy hajlandó elolvasni
még egy utolsó szippantást az otthoni friss levegőből
a távolodó fákat az egyre kisebbedő hegyeket
ahogy átsiklasz egy másik egy új életbe
volt kitől ezt megtanulnom

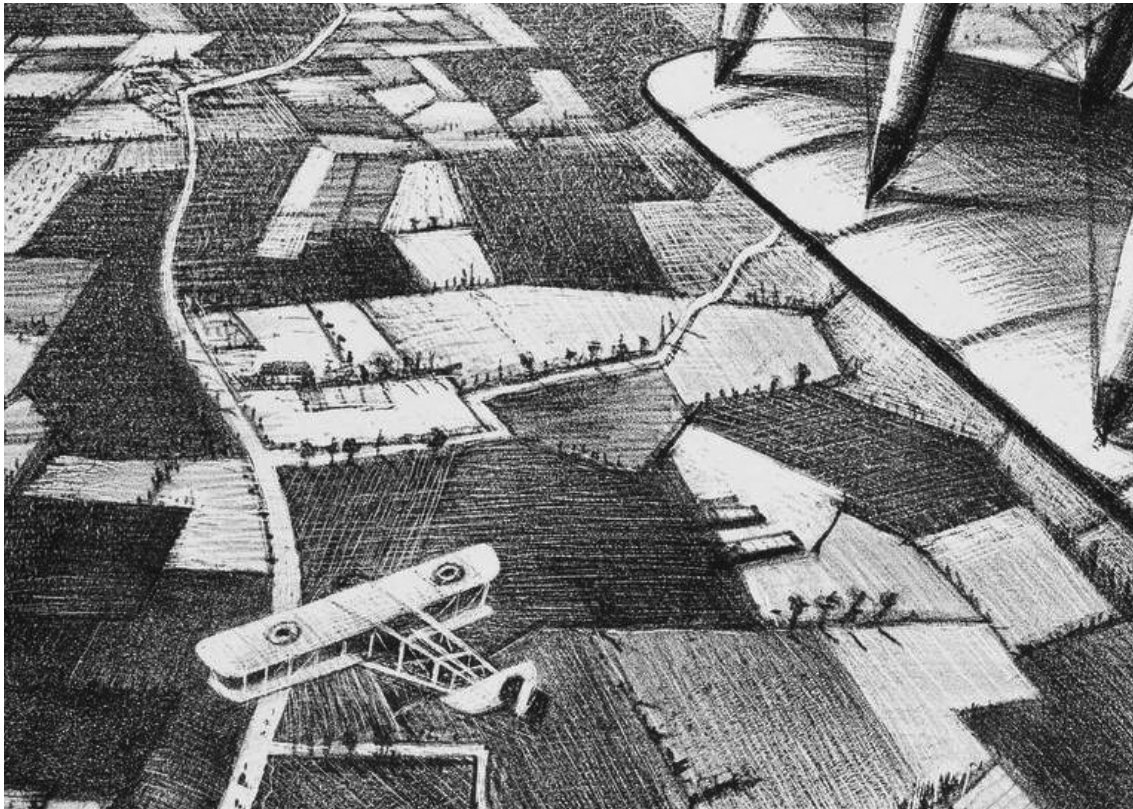
úgy szeretni a hazádat mint ahogy dédnagymamám
énekelte a templomban a szavak végét elnyújtva
de olyan finom hajlítással
amilyenre a festett üvegen keresztül belopódzó fény képes csak
arra tanított hogy a keresztre nézzek
amikor a halleluját énekeljük
mert a Boldogasszonyhoz szólunk az anyához
országunk megmentőjéhez
csak néztem a fényesen csillogó orgonacsöveket
hogy tudják elszállítani a hangunkat az igaz mennyekbe
és énekeltem teljes tüdőből apám ölében ülve
majd hazafelé is az autóbuszon
amíg meg nem szólított a jegyszedő
akit nem az zavart
hogy hangosan énekelek hanem magyarul
aztán később Nietzschétől megtudtam
nincs is isten
így többé már nem volt kit hibáztatnom
hogy nem vigyáz ránk magyarul éneklőkre

úgy szeretni a hazádat mint azt a tömeget
amelyben apáink anyáink szomszédaink ismerőseink
gyilkossá válva megrekedtek
az örök mozdulatlanág örületében
a fotókon amelyeken a város főterén történt lincselést megörökítették
amikor a fák lehajtott koronájukkal
ártatlan hattyúként nézték végig
hogyan rángatnak ki egy emberalakú szörnyet az autóból
amikor törött csontú test zuhant a gyanútlan kockakövekre
amikor a szeméből kifolyt a fényt
amit kioltott egy fémcshellag a váll-lapról

úgy szeretni a hazádat mint a gyerekek
akik iskolástáskával a hátukon vártak a szabadságra
mint valami buszra 1989 decemberében
az első hó érkezését is leshették
hogyan elrejtse a rettenetet a szemük elől
és úgy szeretni a hazádat mint a gyárakból kiözönlő apák
akik elfelejtettek a fizetés miatt aggódni
az egésznapos anyák a háziasszonyok
akik felegyenesedve a mosásból a kályhák mellől
álltak a tévékészülék előtt a férfiakért aggódva
akiknek a haza a kétszobás lakás volt
amit nem a szomszédos tömbházakban
bujkáló terroristáktól kellett megvédenek
hanem az otthonaikba sáros csizmával begyalogoló
férjeik szeme láttára őket megerősökölő
az aranyat a fülekből kitépő
a bőrt már a magyar jajszóért felhasító szekusoktól

úgy szeretni a hazádat mint apáink
akik úgy is őrzik a borzalom fotóit
hogyan tudják számon kérhetők tettükért
mert annak is bizonyítékai
hogyan bármikor képesek ízekre tépni az ellenséget
kifakasztani a szemében puffadó gyűlöletet
vagy golyóstollat döfni a sokat átkozott nemi szervébe
hogyan ne járathassa állatmódra asszonyaikban
anyáinkban ezért ha a fotó előkerül
ma is rezzenéstelen arccal és hosszan nézik

de úgy is szeretheted a hazádat
mint az a srác aki lila hajtincsekkel lázad

és az a meggyőződése
hogy egy szigorított börtönben él
tulipándíszes kivágású kerítéssel
és a székelykapuján is szögesdrót van
ami nemcsak nem enged be idegent
de őt se ki a szabad világba
és hiába megy a haverokkal plázába
hiába bömbölteti a trapet
akkor is azt érzi
megfojtja az ország matyó hímzéses takarója

van aki úgy szereti a hazát hogy megkérdezi
vajon ez a lázadás ez a fájdalom jogos-e?
ez most a jövő harsány kiáltása vagy a múlt síró hangja?
vajon így szeret az
aki élete rémálmát naponta 100 tévécsatorna közül választhatja ki
és az önélvezet csónakjában siklik végig annak 24 órás folyamán
nézve ahogy embertársaink elkékült ajkakkal alásüllyednek
és a keze nem alányúl a vízbe
hanem csak csatornát vált a kapcsolón

és úgy is lehet szeretni a hazát
ahogy én szeretem az álmat a cirkuszról
pedig amikor végre bejutottam színes sátra alá
életem legnagyobb csalódása volt
de a mély alvást körítő álmok
édesebbek tudnak lenni a cukros kávénál is
és nincs benne sovány jegesmedve meg kegyetlen idomár
csakis filmekben látott fényes porond
és piros-fehérre díszített nézőtér
nincs csinos műlovarnó ügyes kötélháncos
csak egy költő van a bohóc helyett
csak én állok a porondon
mint kisgyerek a szavalóversenyen
szerencsére nem reszket a gyomrom
mert érzem hogy a vers amit felolvasni készülök
a sok-sok ezer ember előtt
nem az álmok szövetéből készült
és amelyben elmondom az én hazám milyen
hogy úgy szól mint nagyapám hegedűjén
a későn felismert Bartók-szerzemény
hogy olyan mint egy város amit az unokabátyám elhagyott
egy hely ahol apám meghalt de
ahol a gyermekem élni szeretne
olyan mint egy ének amely nem mindig szólhat hangosan
olyan mint a népharag mely ölni képes
olyan mint egy cirkuszban elmondott vers
mondjuk egy régi sérelemről
hogy a pionírtáborban Zabolán
nagyon tetszett egy bukaresti lány
akivel kézen fogva sétáltunk
este viszont a román fiúk elkaptak a mosdóban
amiért szemet mertem vetni egy gagicál-re
és meghúzták a hazám határát
egy körömvágó pengéjével a karomon

A XXX. Salvatore Quasimodo Költőverseny Térey díjas verse.

1 Román szó, jelentése csaj, csajszi.

Bognár Anna

Jób

A küldetés átok, halld Isten,
nem érdekelnek titkaid,
pernyés talajon morzsolsz széjjel,
mi egykor szép volt ma nincsen itt.

Úzöl egyre ... tréfát belőlem,
látni engedted, mire nincs ma szó,
békém elvetted, szorong a lélek,
nincsen álmom, édes, ringató.

Megfagy a vérem, kihűl a szív,
tudás-ízű hatalmat adtál,
hadd legyek átlagos, add meg újra,
komor e hely, hova elragadtál.

Láttam mit csak te bírsz el,
éreztem, mi nem fáj,
csak mint a testen túli végtelen,
lesüllyed és felszáll...

Hogy mondjam el, ha nincs kinek?
Ha mindannyiuk csak süket, lárva,
ha hallaná se érti meg,
kósza szavam üres lárma.

Kínomat vedd el, túl nagy az ár,
s én szegény vagyok, szürke, fáradt,
az erősnek add e fojtó terhet,
konokságból ne engem válassz!

Nem bírom már, megadom magam,
kiüresít e földi pokol,
legyőztél, nem lázadok,
nincs ki ellened vádat kohol.

Fellinger Károly

Vesszők

/ Örkény István emlékére /

Ahogy a jó gombócba a szilvaszem,
lám, úgy került a nemlétebe a világ-
egyetem, erősen hasonlít az ős-
káoszhoz, akár az anyám konyhája.

A múltam egy régimódi, vén vető-
gép, de nincs szívem megválni tőle, még
a nagyapámtól maradt rám, óvni kell,
sehol sem gyártanak alkatrészt hozzá.

A hiány eljátszik velünk, kezében
fából készült kirakókockák vagyunk,
mégse képes megszabadulni tőlem,
pedig mind a hat oldalam egyforma.

Ösztönösen kell embernek maradni,
a megfontolás a tapasztalás vak
villanyszobor-árnyéka, átugorjuk,
nehogy beleessünk saját hibánkba.

Csak az egyedülletben találkozik
két párhuzamos, csak meg ne ugassa
a kutyám a házunk előtt smároló,
vad szerelmespárokat teliholdkor.

Fenyvesi Félix Lajos

A légi felvétel

Vér és sár köröttem. Háború.
Lövészárcok megteltek halottakkal.
Tört házak lángban, füstben
őrzik a menekülők útját.
Hiába: lekaszabolják a katonák.

A vihar hetvenedik napja.

Bomba hull és rakéta vinnyog,
mint májusi fényjáték.
A megtámadottak nem félnek.
Bokrok mögül kigörög tankjuk,
a holnap ítéletére.
Mi az, ami hajt előre?
Halálotok alig érezhető rezdülés.

Istenre várok, hogy kilépjen
a bokrok-övezte fenyvesből.

Ukrajna öreg templomai néma
hallgatásba burkolóztak,
csupa-seb kövei beszélnek,
nagyvárosokból marék
porhamu marad.
Égető félelem, könnyörgő hang.

Háború van a nagyvilágban.

Légi felvételek az asztalon.
Óvoda akna-szántotta udvara.
A menekülő gyermekek.
Szürke foltok a halott édesanyák,
mellettük az apák, akik testükkel
védték családjukat, várták
a gránátszilánkot, a halált.

Fikker János

Ma, gyógyulásért...

Agrigentónál morajlik a tenger.
A kikötőben vonaglik a föld.
„Valaki jönni fog.” Egy ember
„Vizek és földek” hordaléka közt.

Költő volna, „magányba veszve”.
Várja Füred, a balatoni part.
„... s hirtelen itt az este.”
Együtt költik majd lázasan a dalt.

A Tó felett néma sirály
suhantja nedves szárnyait.
Aludni készül már a táj.
Füzek mögött az alkony int.

Messze Athén, és messze Róma.
Ungaretti, Montale, Leopardi,
még emlékeznek a „Szakitóra”.
Itt fognak Ők is rátalálni.

Rabindranath szobránál időz.
Imákat mormol csendben, értetek.
„Én, Salvatore Quasimodo,
legyőzöm félelmeitek.”

Agrigentónál kezdődött az út.
„Úgy érzem, nyöszörögnek hangok.”
Imádkozz ember! Ne aludj!
Ma, gyógyulásért kongnak a harangok...

Gál Csaba

Látványhalhatatlanság

ez az idő nem kedvez
a versírásnak
ez sem egy vers de nem ezért
nem olvasod
hanem mert nem olvasol
én sem írok így leszek a te kedvenced
alig várom hogy eljőjj
a nem író és nem olvasó találkozómra
abba a könyvtárba ami tele lehetne
a meg nem írt könyveimmel
a többire úgysem kíváncsi senki
de jól fognak mutatni intellektuális
háttereként annak a videónak
amit a helyi tévé készít
a komoly érdeklődésre számot tartó
kulturális eseményről
a hálás utókornak
valamint az akkor éppen robotoló
nemzeti napszámosoknak
a biztonsági őröknek
és a keményen dolgozó kisembereknek
hogy amikor okosotthonukba hazatérve
a jól végzett munka örömevel a fotelban
kultúrszomjukat oltandó
távírányítót ragadnak
és alámerülnek a csatornák világában
rábukkanhassanak arra az adóra
amelyik valódi közönségigényt
elégít ki nem olvasókkal
találkozó nem író költőkről
szóló valótlanágshow-kkal
a háttérben diszkréten meghúzódo
shakespeare és dosztojevszkij összes
keménykötésű bordó kötetei
köztük egy-egy fehér és fekete

karcsú puhakötésű pilinszky
camus poe és orwell
ó ha láthatnák ezt a megható műsort
véggépp megnyugodnának
érezhetnék hogy érdemes volt
egy életen át fáradságot energiát
nem kímélve maradandót alkotni
hiszen műveik ott sorakoznak
a polcon egymás mellett
méltó díszleteiként
a médiába költöző
látványhalhatatlanságnak

Horváth Florencia

Altamira

Mert aki képes mindkét nemben meglátni a szépet, annak páratlan és veleszületett ösztöne van, aki képes átlátni azon, ami körülötte zajlik úgy, hogy ne a dolgok miértjét, hanem azok hogyanját keresse, aki nem rálátni akar, hanem mögé nézni, az megérdemli a föld dolgai alól, a hétköznapi rendek közül való feloldozást.

Aki nem barlangrajzokban, hanem a falak repedésében gyönyörködik, akinek nem a táj, hanem a hegycsúcs, amiről letekint, köti le figyelmét, aki nem a szavakat, de az egész könyvet, lapjaival, jeleivel, vesszőivel együtt olvassa, aki nem megismerni akar, hanem öröktől fogva tudni, annak kijár a nappalok háborúja utáni csend.

Aki annak ellenére, hogy évek óta menedéket keres, önként kínálja fel saját hajlékát, ha kell, saját testét az arra utazóknak, akiknek mindezt egyetlen szóval még kérniük sem kell, aki hagyja, hogy benne vészeljék át az esőt, benne a villámokat, az órákat, amikor nem jó egyedül, aztán ha felszárad, pihenten távozzanak.

Aki képes saját húsába vágni, és nehéz fátyollal fedni sebeit, senki számára ne legyenek láthatók, de az első perctől fogva

tudja jól, ezek a fáslik nem bekötözik, csak eltakarják a hegeket, ahhoz pedig gyöngé a bőr, hogy magától összeforrjon, mégis, mindezt évekig képes túrni, annak ennyit engedni kell.

Aki úgy beszél, hogy közben mondani próbál, mégsem akarja fölös terheit átruházni másra, aki úgy beszél, hogy ne tűnjön föl hallgatása, mégis napvégi csendjeit, halk mozdulatait várja leginkább, aki úgy dolgozik, hogy ne maradjon utána mocsok, hiába jár dolga rengeteg kossal és közben ő maga is felismerhetetlenre piszkolódik.

Annak, aki semmit sem kitalációból, szépérezékből vagy unalomból kíván, gondol vagy cselekszik, akinek türelmetlen kezeit belső erők mozgatják, aki úgy ír, hogy nem lejegyezni akar, csak tudja, nem teheti máshogy, aki mindezt magára tudja venni, velem együtt bele tudja ezekbe a betűkbe helyezni magát, annak most már jöjjön el a béke, és nyugodjon bele, övé a vers.

Szabados Attila

Névvel kifelé

*Az öreg nőstényt körbeállják.
A csorda összes tagja eljött,
kicsinyeiket sem küldik el.
Ormányukkal a ráncos testet
tapogatják, oszlop-lábaikkal
néha dobbantanak. Kelj fel,
mondanak, ébredj, felnéznek
a köröző keselyűkre. Halottuk
mellett sokáig virrasztanak.
Soktonnás test, megemelnék
mégis, fejüket mellé teszik,*

*ketten a földet kaparják.
Sajátjukat maguk temessék,
még akkor is, ha lehetetlen.
Állnak a napon, csak néha
trombitálnak, mintha eszükbe*

*jutna néhány régi emlék.
Együtt mennek el, szürkület
után. Visszatérni nem muszáj,
mégis naponta megteszik.
Gyakorlatuk állandósul, nem
felejtenek. Elefántjaimmal*

a koporsó árán gondolkozunk.
Távoli rokonaink szerint jobb
lenne hamvasztani, pár tízezret
azért beleadnak. Halottunk
lakásából kimentettünk néhány
tárgyat: fotókat, bankoki fésűt,
lámpát. Egy ideje rosszul
alszunk, egyikünknek már
megjelent álmában, a reggeli
felett szipogni kezd. Hagyjuk
sírní, nem megyünk hozzá

közel, nem öleljük át. Hogy kit
kell felhívni, egyetértünk. Régen
látott társunk válasza aggaszt:
Edit? – kérdezte a halálhír után,
mintha egy idegenről beszélne.
Edit – ismételt az üres nevet,
de lerakta a telefont. A vonal
sokáig zúgott. Elefántjaimat
a temető kapujában fogadom.
Sokan nem tudják, miért állok
itt, miért épp hozzám lépnek oda,

de a kérdést, magának kije volt,
nem teszik fel. Megállok a letakart
test mellett. Koszorúk gyűlnek,
szalagok névvel kifelé. Egykori
munkatársai mesélni kezdenek,
éveken át együtt pakolták az árut,
soha nem fogják elfelejteni.
A szertartás után mindannyian
hazamennek, kicsinyeik otthon
maradtak, már éhesek. Végül
elindulunk mi is, otthon levesszük
fekete ruháinkat. Elalszunk, mire
a narrátor a stáblista végére ér.

Török Nándor

Odüsszeusz harmadik útja

Hogy is került egy pestszéli teleknek közelébe?
Méltatlant, engem látogatott meg egyszerű céllal,
bő leleménnyel Odüsszeusz egy hétközi reggel
Pannóniának itt e kietlen, semmi vidékén.
Messzi van innen tószerű víz vagy sósízű tenger,
itt csak a hitvány kertalji Szilas vize, ha csobban,
pataknak csúfolt, vízteli árok mohaperemmel,
ahol az ember magányt keresve senkire sem vár.

Mégis egy szép nap kertek alatti hajnali pírral
harc ruhában, kezében íjjal fényteli órán
lám, idetévedt a merész akháj, jóeszű harcos.
Jól odahagyva a Jón-tenger öblét, Ithaka népét,
és odahagyva a hellészpontoszi isteni tájat,
szirtjei között volt Dardanusnak szűk szorosán át,
Pontoszon által, át Duna-deltán, s Vaskapu sodrán,
görbe hajóján nyugatra tartva szembe az árral.
Túl a helyen, hol vize az Oltnak tiszta levével
hull be a szennyteli árba ma, biz elenyészni.
Látta a Száva, a Tisza, a Dráva hús folyamát ő
fúlni Dunába, s fürge hajóját ringani abban.
Látta a hősünk úszni folyónkban a kései újkor
népeinek sós-keserű könnyét, búteli nedvét
úszni a szennyben, teli mocsokban, mit a görög hős
nem látott soha Trója falánál, és azután sem
legelső útján, pedig az tartott tíz sűrű évig,
ahol kísérte bolyongó létét harc tüze jó sok,
volt benne gyilok, küzdeni tudás száz leleménye,
ám szemtől szembe, halált megvetve álltak erények,
s égi lakók, ha óvták a rendet szerte a földön,
súly a szónak nyomott a latban, mit bárki ejtett:
Nem szegett törvényt az, aki hozta, félte az istent

s félte jogos volt, a halhatatlan biz'eltörölte,
s Hős nemhiába maradt meg hősnek, s a neve tisztán.

Jött az eszes hős, jött a Dunán fel görbe hajóján,
s a tájon, mit elért könnyű a szó, mert mint pihe úgy száll,
látta a tettet köznapi létben, buba enyészni
s látta a népet jól beleillőn az ostoba mába,
birka, ahol maga kényszere nélkül lép fel a hídra.
S lett szomorú, mert más egyebet vélt hallani róluk,
bár e kegyes nép ma se tart össze, s múltba' se tartott,
színigazáért ma se tesz semmit, mert tapogat csak
világtalanul, látni se bírja, nem az a célja,
hogy érvényre jusson s érvényesüljön az elme, mi józan.

Semmit se értett Odüsszeusz, a jóeszű harcos,
mert tudni vélte, emberi léte függ a tudástól,
tengni, mint állat nem született ő erre a földre,
mint mondta egyszer második útján társainak tán.

Bó leleménnyel jött a Dunán fel fürge hajóján,
túl Csepel öblén az árral szemben, túl Citadellán,
túl Parlamenten, Margit-szigeten, Vizafogón túl,
túl hajógyáron, túl a börgyáron, Megyeri Csárdán,
városon is túl, ahol a szél fúj át a lapályon;
Jött az eszes hős, akit a folyó szűk öble várt ott,
s jobbra terelte, vitorlát vonva hajója orrát,
hol a Dunába vész el a Szilas vize egészen,
s merészen lépett le a hajóról ott a fővenyre,
pajzsát ledobva gondtalanul jött a sima parton,
míg elért hozzám, s kis hídon által jött be a kertbe.

Kéretlen szóval jobb kezét nyújtva szólt a köszöntés:

– Nyíltszívű szittyá, tehozzád jöttem távoli helyről,
jöjj oda vélem, várnak a Múzsák távoli korban.

Pallasz Athéné küldött teérted nagyszerű szókkal,
hagyd itt a szennyet, ami nem enged élni se nyugton,
válaszod várva igazat nekem szólj ma te itt most.

Így parolázott, erős tenyérrel csapva kezembe.

Válaszom előtt borral kínáltam, ahogy az illő,
s megilletődve köszöntöttem őt ím e szavakkal:

– Százujjú hajnal, ha kél a ködből úgy indulunk majd,
sodrással gyorsan eljutunk innét déli irányba,
s láthatom honod, szép hű asszonyod, most is, ki vár rád,
csak Boreászt az úton kerülni s bízni magunkban,
bó húsos tállal áldozni ezért bósz isteneknek.

Nyújtottam felé éppen a tálát s az ő esze értett,
tudta a vágyam s kérése tárgya épp ugyanaz lett:
élni oly korban, ahol a borban egyszerű víz van
jól bekeverve keverő tálban, s oltja a szomjat;
élni oly korban, hol a gyomorban erdei vad van,
s nem öl az ember szórakozásból, ne is tehesse;
élni oly korban, ahol lator van, de becse nincsen,
s nem jöhet-mehet mentelmi joggal, mint aki vétlen;
élni oly korban, ahol a porban az Úr poroszkál,
nem a magasból látatlan formán néha vigaszt nyújt.

Így elmélkedtem, s nyújtottam felé az asztali tálát,
sült malac rajta, tápszeren nevelt nagyszerű állat.
Jól tudtam, szerény kis hekatomba szűkre szabottan
nem éppen méltó a ránk vigyázó égilakóknak,
s nem éppen méltó Odüsszeuszhoz, aki betévedt
váratlan órán városi kertem kies zugába.
Így elmélkedtem, s nyújtottam éppen felé a tálát,
rajta az állat kisütve várta szeletelését,
megilletődve, remegő lábbal lépve elébe
billent a tálca, áldozva mindent Gaia-anyának,
s riadtam én fel álmomból kelve, megrökönödve.
Két szemem törölöm, könyvem is földön gerincetörten,
rajta a hősöm kalandja címe, írta Homérosz.
S most ülök árván, valóság ágán magaemésztőn
himbál a jelen: maradtam itthon, írva e pár szót,
s azóta várom újra az akháj, jaj, de hiába.

Végh Attila

Öregkori elégia

Álombeli, visszhangos múzeumban jársz,
érzed, a falakból lassan olvad a beépített halál,
elfolynak a portrék, a szobrok elfordulnak tőled,
már csak azt, a túlvilágit nézik, onnan

várják a hírnököt, aki régóta erre tart,
elmúlt ízeken, kihűlt éjszakákon,
szent és érthetetlen ünnepek másnapján át,
jön terveken bukdácsolva, de konokul, mint egy csillag.
Aki a hírt rábízta, már rég halott.
Hírt hozni a felejtésről, ilyen vágy ég a szemében,
ez a láva dermed majd kővé a kézfogásban,
ahogy üdvözöl: hát itt vagyok,
egy mondatot hoztam ide, a véglegesbe.
Tudom, eddig untattak a hírek,
a szavak érdekházassága, a csodátlan napok,
mert nem volt semmi, ami rád zárult volna.
Ha szeretted, benyitottál egy sorsba egy teára,
élvezted, ahogy megérint a mély,
megsimogattad egy élet húrjait,
és már indultál is, át kerteken, csilingelő
levelek közt lépkedve,
föln ne verd egy rokon lélek csendjét,
mert várt a másik út, a másik, a másik,
és minden út végén a kastély, ahol születted, éltél,
a magányos, belső trónterem,
falán az elvarratlan szálak szöttese,
körülötted a vizsláid szemében raboskodó halál.
Nos, halld a hírt: ő amnesztiával szabadult végül,
egy mozdulatod írta alá.
Emlékszel? A kézlegyintés volt ez,
ahogy beletörődtél, hogy most már így marad.
És hirtelen falak nőttek, a házban már család élt,
szeretőid, ahol épp voltak, elterültek benned,
szemükből múltat ivott a szél,
a kézlegyintés szele.
Megrémültél, hová fuss innen,
irány az emlékek múzeuma,
azóta jársz ide, szobrokat keltegető örült,
két élet közt ingázó hontalan.
Most nincs mitől félned: a hír, amit hoztam,
nem nagy szám; nem oszt, nem szoroz.
Mert ha magadba néztél, sejtetted mindig,
hogy nem tévedtek a régi bölcsek,
akik ugyanitt, az Elfordulás Múzeumában éltek,
mióta szem elől veszítették őket emlékeik:
a boldogság halál.

Zsávolya Zoltán

A nagy medveanyához

Hol fejfel lefelé, hordtárcsát marva, máskor
menten lendülve fel a Forgó Másikig;
partnert csóválva kvázi, majd megragadva, majd
elengedve újólag – így tépdés a trapéz
egymástól el és szállít másikunkhoz megújra;
fémhimba, lánccsikorgó, ellendül, visszacsap.
Faék-egyszerű gép a gyerekkor felől:
hinta, toronylunk, rajta, a kisvárosi éjjel
amóbái vagyunk, ezüst izék az ég
vizében, közelebből holdvilágított plankton.

Odacsapódunk mindig, ahová elhozott
a vándorcirkusz-önként véletlenül ma éppen.
Innen zabál fel bálna, mely felhő volt, de szürke
masszává sűrűsült a bűvész úr kezén;
máglyáján vagy vizén (eső gyakorta verte
ezt a főteret itt, hol sátrat húz a brancs).
Ide zuttyanni le sokkal könnyebb, mint Pesten,
állandó nézőtérnél; itt kevesebb a pénz;
védőhálóra nincsen: egy kézcsúszás elég,
ahhoz, hogy habkönnyűség legyen – kiömleni.

Tenyerem, íme, krétás, de nem az iskola
falai között mozgat bármilyen tudomány...
Hanem hogy tartani tudok-e bárkit máma,
vagy pedig engedem, menjen, hulljon alá.
Induljon s megmerülve sorok tengerfenéke
nyelje egészen el, mely hallgat, felhörög:
a nézőtérnek hívják e sok száz fejű hidrát;
nem ezer, millió, de így is épp elég!
Félelmünk boccai potyognak közibéjük,
bolyhos Nöstény-Hadész bőrét foltozva össze.

Oláh András

változó szorzó

bordélyház s pincemély
– a nap is haldokol –
koporsónk dinnyehéj
gyulladt szem a pokol

korsónyi barna sört
hazudtak – kihánytuk –
holtunkban is gyötör
kocsmáizú átkuk

múltunk csak spanyolfal
– fekete árny libben –
cserélj a latorral
– a remény nincs ingyen

Krisztus-kép körszakáll
kereszt a szemfedő
mosolyhoz angyal jár
jótévőnk szószegő

meghirdettek olcsón
harminc ezüst vár ott
változott a szorzó
– már Isten is vádlott